
[2017-14-RE](#)

CAUSA 2017-14-RE

(Cia. Turística Internacional, SAU c/ Cabrera Berzosa)

Número de registre 120-2017. Recurs d'empara

Aute del 12 de juny del 2017

BOPA núm. 40, del 21 de juny del 2017

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 10 de març del 2017, per la representació processal de la societat Companyia Turística Internacional, SAU, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 29 de novembre del 2016 i contra l'aute del 13 de febrer del 2017, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del "*dret a obtenir una resolució fonamentada en dret, des d'una doble vessant; per incongruència i per error, arbitrarietat i manca de lògica jurídica fàctica raonable en la fonamentació jurídica del Tribunal, i, d'altra banda, en la vessant del dret a la defensa i contradicció i al procés degut*", reconeguts tots ells a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets referits, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior a la vulneració esmentada.

La societat recurrent també demana que el Tribunal Constitucional suspengui els efectes de la sentència impugnada fins a la resolució definitiva d'aquest recurs d'empara;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 6 d'abril del 2017;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

---

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El Sr. Pedro Antonio Cabrera Berzosa, titular administratiu de l'empresa Lampisteria Cabrini va presentar una demanda en reclamació de quantitat contra la societat Companyia Turística Internacional, SAU arran de l'impagament d'uns treballs efectuats l'import dels quals ascendiria a un total de 101.123,79 €, més els interessos i les costes processals.

1.2. La Companyia Turística Internacional, SAU es va oposar a aquesta demanda, tanmateix, va reconèixer un deute a favor del demandant per un import de 9.784,37 €.

1.3. El 17 de febrer del 2016, la Secció Civil de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia estimar parcialment la demanda i condemnava la Companyia Turística Internacional, SAU a pagar al demandant 14.472,50 €, més els interessos legals produïts a partir del 12 de gener del 2011, sense efectuar cap condemna en costes.

1.4. Ambdues parts van interposar recurs d'apel·lació contra la sentència dictada per la Batllia, i, el 29 de novembre del 2016, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què estimava el recurs del Sr. Pedro Antonio Cabrera Berzosa i condemnava la Companyia Turística Internacional, SAU al pagament de 75.842,85 €, més els interessos legals, així com a les costes processals.

1.5. La representació processal de la Companyia Turística Internacional, SAU va formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions que va ser desestimat el 13 de febrer del 2017 per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

1.6. El 10 de març del 2017, la representació processal de la societat Companyia Turística Internacional, SAU va interposar un recurs d'empara contra les decisions ressenyades de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, en diversos dels seus vessants esmentats en l'encapçalament.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la societat recurrent

- Aquesta part manifesta que les argumentacions i la motivació de les decisions de la Sala Civil no s'ajusten a l'objecte del procés, perquè les parts no van defensar mai que l'any 2010 s'efectués una determinació de l'import degut i de les factures que li donaven suport a través d'un document que tenia l'eficàcia de reconeixement de deute.

- Si bé els escrits de les parts fan referència a aquest document, aquestes no li atribueixen ni el valor, ni la significació, ni els efectes atorgats per la Sala Civil.

- Aquesta part al·lega que segons les declaracions mateixes de la part adversa el document en qüestió només el vinculava a ell en relació amb la seva decisió d'aplicar un descompte del 25% sobre la suma deguda. I és per aquest motiu que va intentar invalidar aquesta prova.

- Per tant, el principi dispositiu, el principi de congruència i el dret a la defensa s'han vist afectats per la decisió d'introduir una qüestió fàctica sobre la qual no ha existit debat entre les parts en la fase

---

d'al·legacions.

- Pel que fa a la motivació en Dret emprada per la Sala Civil per atorgar l'eficàcia de reconeixement de deute al document esmentat, aquesta part la considera intuïtiva, basada en una apreciació subjectiva i no en elements objectius i fiscalitzables.
- El document en qüestió va ser emès de forma unilateral per la part demandant sense que consti cap prova en autes que se signés sota pressió o amb condicions per l'aplicació del descompte.
- La part recurrent manifesta que el fet que la part adversa no hagi encomanat un informe pericial és un indicatiu de la manca de raó en les seves pretensions.
- Aquesta part no demana al Tribunal Constitucional que se substitueixi als tribunals ordinaris en la valoració i en la interpretació de la prova, sinó que analitzi la tesi de la Sala Civil, perquè és arbitrària, ja que no està fonamentada en les al·legacions de les parts ni en les proves que obren en autes, sinó en la seva creença pròpia i sense sostenir les seves conclusions en cap element objectiu.
- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets referits, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que es retreguin les actuacions al moment anterior a la vulneració esmentada.

2.2. Argumentació jurídica de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil considera que de les actuacions va quedar acreditat que el demandant va efectuar un descompte del 25% sobre la suma deguda que ascendia a 101.123,79 €, la qual cosa derivava en un deute de 75.842,85 €.
- De la prova practicada, la Sala Civil conclou que d'un document de l'1 de juny del 2010 es desprèn que les parts van acordar que existia un seguit de factures que no havien estat satisfetes i que es contenen en aquest document, llistat que coincideix amb el llistat que es troba en les actuacions i que correspon a la quantitat de 75.842,85 € després de l'aplicació del descompte. Aquest document desplega una eficàcia de reconeixement del deute entre les parts que interromp la prescripció en curs.

En l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, la Sala Civil considera que no existeix cap arbitrietat ni cap incoherència en la seva apreciació del reconeixement parcial del deute i del descompte, ni tampoc es pot entendre que la seva argumentació sigui arbitrària, sinó que exposa les raons per les quals atribueix plena eficàcia probatòria i d'interrupció de la prescripció al document de l'1 de juny del 2010.

2.3. Argumentació jurídica del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.
- El Ministeri Fiscal recorda la competència del Tribunal Constitucional en el marc del recurs d'empara i destaca que en aquesta causa les resolucions impugnades per la societat recurrent no

---

són il·lògiques, ni arbitràries, ben al contrari, contenen una extensa motivació i justificació dels arguments que permeten arribar a la decisió, la qual està fonamentada en la valoració de la prova practicada.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La possible lesió al·legada del dret a una resolució fonamentada en Dret per causa d'incongruència no està fonamentada. El debat jurídic plantejat ha estat realitzat per la petició de la part actora de la reclamació d'una quantitat de "101.123,79 €". Aquesta és la *causa petendi*. D'altra banda, les decisions de la sentència del Tribunal Superior de Justícia del 29 de novembre del 2016 i l'aute del 13 de febrer del 2017, són congruents amb l'objecte plantejat per l'escrit de la part actora. Les resolucions que contenen la sentència i l'aute de referència no són arbitràries, estan motivades i formulades amb arguments lògics i coherents. La decisió és, doncs, internament congruent i així mateix és congruent també amb el tema plantejat en el procés.

3.2. Sobre la possible lesió del dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret per "*error, arbitrietat i manca de lògica jurídica fàctica raonable en la fonamentació jurídica del Tribunal*", cal recordar que correspon als tribunals de la jurisdicció ordinària la determinació de la validesa i de la valoració de les proves, i, en concret, els correspon determinar el sentit del significat del document de l'1 de juny del 2010 que obra en autes. En tot cas, cal recordar que no correspon a les competències d'aquest Tribunal Constitucional revisar la valoració de les proves i dels documents incorporats a la causa que hagi realitzat la jurisdicció ordinària en l'exercici de les seves competències. El raonament que ha emprat el Tribunal Superior de Justícia per tal d'arribar a la decisió adoptada ha estat clarament exposat en les seves resolucions del 20 de novembre del 2016 i del 13 de febrer del 2017.

3.3. Pel que fa a la limitació de l'exercici dels drets de les parts, no consta que aquest exercici hagi estat demanat i hagi estat denegat, ni que les parts hagin estat privades d'exposar i raonar al llarg del procediment, entre altres raons perquè una part important del procés ha girat al voltant de la validesa i del significat com a prova del document referit.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2017-14-RE interposat per la representació processal de la societat Companyia Turística Internacional, SAU contra la sentència del 29 de novembre del 2016 i contra l'aute del 13 de febrer del 2017, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

---

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de juny del 2017.

Isidre Molas Batllori
President

Vicepresident

Dominique Rousseau

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat